

GENERALITAT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT DE POLÍTICA TERRITORIAL
I OBRES PÚBLIQUES

MEMÒRIA
1982

SECRETARIA GENERAL

I. C. C.

BIBLIOTECA

ICC p. 273-278

2 És de cabdal importància el tema de protecció d'espais naturals d'especial interès a Catalunya. Dintre de les diverses actuacions que té programades aquesta Direcció General, cal fer esment d'aquelles que ja s'estan realitzant, i que són:

- Delimitació dels espais naturals a protegir del Cadí, Moixeró i Pedraforca.
- Delimitació dels espais naturals a protegir dels ports de Beceit.
- Delimitació dels espais de la serra del Montsant.
- Delimitació dels espais del Montsec.
- Delimitació dels espais de la serra de Busa, Bastets i els seus entorns.

Relacionats amb la mateixa temàtica, però amb la finalitat d'estudiar aquells Organismes de caràcter públic o privat que tenen com a finalitat l'adquisició de sòl en espais naturals, i amb l'objectiu de garantir una protecció i gestió adequades dels seus ecosistemes, així com també per a l'estudi d'aquelles normes legals vigents amb incidència sobre la protecció del medi natural, s'estan portant a terme les següents actuacions:

- Estudi sobre fundacions de protecció de la natura.
- Estudi de les indemnitzacions, derivades de les actuacions de protecció del medi natural.

3 En el programa d'actuacions orientades a la preparació de la lluita contra la contaminació, ja iniciades i en vies de realització, cal esmentar:

- Acabament de l'inventari de situació i estat d'abocadors de residus sòlids urbans, fets a través de comprovacions "in situ" i de les dades recollides en l'enquesta als municipis feta el 1981.
- Elaboració d'un model d'optimització de programació linial de les infraestructures d'eliminació de R.S.U. per al Pla Director de Residus Sòlids Urbans de Catalunya.
- Estudi tipològic de les variables que intervenen en la implantació dels edificis de conteniment d'incineradors de R.S.U. estàndard de petita capacitat.
- Projecte d'instal·lació d'una planta pilot d'incineració autosostinguda de R.S.U. per a l'Ajuntament de Llívia.

Cal fer esment també de l'elaboració d'informes preceptius sobre infraestructures i planificació ambiental (plans d'urbanisme, abocadors, emissaris submarins, etc.) així com l'assessorament fet a diversos municipis sobre temes d'infraestructures mediambientals.

3.3 Cartografia

D'acord amb el programa establert en el pressupost aprovat pel 1982, s'han complert tots els objectius proposats a l'hora de definir el programa anual, i que s'han concretat en les següents actuacions:

1 Adquisició, muntatge i instal·lació de la nova maquinària i elements especialitzats necessaris per a la producció cartogràfica, entre els quals cal fer esment d'un Sistema Gràfic Interactiu, complements informàtics per a ell, sistema de procés d'imatges, premses de contactes, unitat de restitució, aparell de transferència de punts, sistemes de revelat automàtic, etc.

2 Elaboració, correcció i manteniment actualitzat d'una base de dades informatitzada de topònims.

3 Endegament dels treballs orientats a la realització del Mapa de Catalunya a escala 1:5000, d'aplicació i utilització bàsica a d'altres Direccions Generals del Departament, per als suports dels seus projectes tècnics, així com també per al disseny de carreteres, política Territorial, cartografia dels municipis (urbana), i altres treballs, tots ells imprescindibles. El Mapa de Catalunya a l'esmentada escala 1:5000 comprendrà uns 7500 fulls.

4 Edició del Mapa topogràfic de Catalunya a escala 1:250.000, amb gran densitat d'informació topogràfica i toponímica, que servirà de base a l'edició d'una sèrie de mapes temàtics (n'hi ha programats 35), alguns d'ells en vies d'execució i que seran editats l'any 1983.

En el mes d'octubre de 1982 el Servei Cartogràfic fou traslladat a uns nous locals del carrer de Balmes 209-211, futura seu de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, trasllat que comportà tots els treballs, ja realitzats, corresponents a:

a) Organització de les plantes, obres de reforma, condicionament dels locals, moblament i instal·lació dels serveis bàsics. Cal fer esment que, entre aquests serveis, ha estat necessària, i portada a terme per la Cia. Elèctrica corresponent, la instal·lació d'un transformador de 400 KVA, per tal d'assegurar el necessari subministrament d'energia.

b) Desmuntatge, reparacions, trasllat i nou muntatge i posta a punt, de la maquinària que fou traspasada en el seu dia per l'Estat a la Direcció General de Carreteres, inactiva des de feia alguns mesos, i que fou adscrita al Servei Cartogràfic.

Durant l'any s'ha anat continuant tot el previst en el Conveni establert amb la Universitat Politècnica de Barcelona, signat el 1981, orientat a dur a terme el projecte de generació d'ortofotocartografia numèrica amb model digital de relleu, que permet la incorporació de la tecnologia punta actual dins de l'àmbit dels sistemes gràfics.

Cal fer esment també —consten ressenyats a l'apartat de Col·laboracions amb altres Organismes— del Conveni signat amb l'Institut Geogràfic Nacional, així com els acords presos amb la Diputació Foral de Navarra, i el Consorci d'Hisenda de Tarragona.

Finalment, cal fer constar que arrel de la Llei del 8 d'octubre de 1982 en què el Parlament de Catalunya creà l'organisme Autònom INSTITUT CARTOGRAFIC DE CATALUNYA, tots els elements materials i humans relacionats amb el tema cartogràfic passaran a ser integrats a l'esmentat Organisme Autònom.

6.4.4 *Collaboracions amb altres organismes*

Moltes de les actuacions de la Direcció General de Política Territorial han estat fetes mitjançant l'assistència i col·laboració amb altres organismes, que podem agrupar en:

1. Convenis i Acords.
2. Col·laboracions amb Direccions Generals del Departament.

4.1 *Convenis i Acords*

La investigació i estudi de temes específics relacionats amb competències d'aquesta Direcció General han fet que s'establiessin diversos Convenis amb les tres Universitats i altres Organismes Autònoms, que cal ressenyar, i que són:

1 Amb el Centre de Càlcul de la Universitat Politècnica de Barcelona, per a l'anàlisi del canvi dels usos del sòl de Catalunya, a partir de les imatges captades pel satèl·lit LANDSAT-2

2 Amb el Departament d'Ecologia de la Facultat de Biologia de la Universitat Central de Barcelona, per als treballs d'aplicació dels índexs biòtics per al control de la qualitat de les aigües dels rius.

3 Amb el Consorci d'Informació i Documentació de Catalunya, per a la creació d'un arxiu informatitzat dels padrons municipals de l'any 1981.

4 Amb el Departament de Geodinàmica Externa i Hidrologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, per a l'anàlisi del medi físic abiòtic de l'espai litoral.

5 Amb el Departament de Geografia de la Universitat Central de Barcelona, per a la codificació de la població dels anys 1950 i 1981 a Catalunya.

6 Amb l'Institut d'Investigació Tèxtil i Cooperació Industrial de Terrassa, de la Universitat Politècnica de Barcelona, per a l'estudi del comportament d'una instal·lació pilot de tractament d'aigües residuals a Castelldefels.

7 Amb l'Escola Universitària Politècnica de Girona, de la Universitat Politècnica de Barcelona, per a l'aplicació d'un model de qualitat de l'aigua per al Baix Ter.

8 Amb el Laboratori General d'Assaigs i Investigacions de la Diputació de Barcelona, per al projecte i la posta a punt d'un assaig estàndard de Lexiviació de residus industrials.

9 Amb el Departament de Química Tècnica de la Universitat Autònoma de Barcelona, per a un model de qualitat d'aigües per al riu Llobregat.

10 Amb l'Instituto Geográfico Nacional, dintre del Conveni Marc signat el 22 de desembre de 1982, d'un primer programa específic sobre la geodèsia a Catalunya, que produirà la densificació de la xarxa de segon ordre, com a suport bàsic del procés cartogràfic.

A part dels Convenis esmentats, s'ha establert els següents acords:

11 Amb la Diputació Foral de Navarra, per a la legalització de cartografia topogràfica de la D.F.N. utilitzant el tractament de Models Digitals del terreny, d'específica aplicació a Navarra.

12 Amb el Consorci d'Hisenda de Tarragona, per fer tasques de representació al Consell de Direcció del Consorci i, establint una col·laboració en matèria cartogràfica, per a aplicacions cadastrals, per tal de millorar la implantació, execució i conservació del Cadastre Municipal a Tarragona.

En tots els treballs esmentats en els Convenis d'estudis i d'investigació participen els corresponents elements tècnics competents d'aquesta Direcció General, per a la seva coordinació, i també per a la vigilància del seu seguiment i tasques de supervisió.

4.2 Col·laboracions amb Direccions Generals del Departament

1 Amb la Direcció General d'Urbanisme: participació en les propostes de delimitació dels espais naturals protegibles en ocasió de l'aprovació del Planejament General Municipal.

2 Amb la Direcció General de Transports: participació en la Comissió de Direcció del Pla d'ordenació d'Estacions de Muntanya del Pirineu català; participació en la Comissió de Direcció i en la Comissió Tècnica per a la redacció del Pla General de Ferrocarrils de Catalunya.

3 Amb la Direcció General de Carreteres: formant part dels equips de Direcció i de treball encarregats de la redacció del Pla de Carreteres de Catalunya.

4 Amb la Direcció General de Ports i Costes: formant part dels equips de Direcció i de treball encarregats de la redacció del Pla de Ports Esportius.

5 Amb la Direcció General d'Obres Hidràuliques: per al desenvolupament de la Llei 5/81 de desplegament legislatiu en matèria d'evacuació i tractament d'aigües residuals, i en la redacció del Pla de Sanejament de Catalunya, i Pla zonal de la Zona 5.^a

La participació i presència de la Direcció General de Política Territorial en cadascun d'aquests plans i actuacions, té el seu interès concret i específic, però, a més a més, seran un exemple significatiu de com la planificació pot racionalitzar i optimitzar les actuacions sobre el territori mitjançant la consideració simultània dels factors rellevants, i permetent la fixació d'objectius, plans d'etapes i línies d'actuació amb el menor cost.

6.4.5 Presència a congressos, reunions i seminaris

Visita a la DATAR (Delegació de l'Aménagement du Territoire), i reunions amb els responsables de la política regional francesa. - París, gener.

Reunió Internacional al Parc Regional de Camargue, i estació Biològica de La Tour de Valat. - Arles (França), febrer.

Reunions amb els responsables de la política territorial dels Governos regionals del Piemont i la Lombardia. - Torina (Itàlia), febrer.

Participació a la "International Workshop" de la UNESCO. - La Corunya (Espanya), març.

Reunions amb els tècnics i responsables de planificació, pressupostos i tutela ambiental, dels Governos regionals de Friuli, Venècia, Julia i Emilia-Romanya. - Trieste i Bolònia (Itàlia), abril.

Participació a la Conferència de Regions Pirinenques. - Andorra, abril, i a Jaca-Oloran (Espanya), juny.

Organització, en col·laboració amb la Universitat Autònoma de Barcelona, d'un "Seminari sobre Sistema MAP". - Bellaterra, setembre.

Organització, en col·laboració amb el Consorci d'Informació i Documentació de Catalunya, d'un "Seminari sobre Dinàmica de Sistemes i la seva utilització en la planificació regional". - Barcelona, setembre.

Organització, en col·laboració amb el M.O.P.U., d'un "Seminari sobre Sistemes i Subsistemes Terra-Mar (PLA BLAU)". - Sitges, setembre.

Participació, amb presentació de contraponència sobre serveis metropolitans, al "Simposi sobre Àrees Metropolitanas". - Corporació Metropolitana de Barcelona. - Barcelona, octubre.

Assistència i presentació d'una ponència sobre el SITC, al 9.è Simposi Europeu sobre "Urban Data Management". - València, octubre.

6.12 Institut Cartogràfic de Catalunya

6.12.1 Àmbit d'actuació i objectius

6.12.2 Organització

6.12.3 Actuacions bàsiques

INSTITUT CARTOGRÀFIC DE CATALUNYA

6.12.1 Àmbit d'actuació i objectius

L'Institut Cartogràfic de Catalunya va ésser creat per Llei 11/82 de 8 d'octubre de 1982.

Podem resumir les responsabilitats globals de l'Institut en els punts que segueixen:

— Compliar, editar i reproduir cartografia, especialment a les escales encara no cobertes.

— Edició i producció de cartografia temàtica.

— Desenvolupament d'estandars cartogràfics d'acord amb les regulacions del Govern i recomanacions internacionals.

— Manteniment, organització, selecció i publicació dels arxius cartogràfics de Catalunya.

— Coordinació amb els projectes cartogràfics fets per l'Administració Central amb responsabilitats sobre mapes a escales més generals, xarxes geodèsiques, etc.

L'Institut és propietari de diversos restituïdors analògics WILD, un restituïdor analític, un restituïdor automàtic d'ortofotos GESTALT GPM-IV, un sistema Intergraph basat en un ordinador VAX-11/780 amb estacions blanc, negre i color de connexió als restituïdors, un sistema de procés d'imatges, i el conjunt d'instal·lacions necessàries per a l'edició de mapes.

6.12.2 Organització

L'Institut està organitzat en tres serveis principals: Fotogrametria, Producció Cartogràfica i Desenvolupament i Sistemes.

El Servei de Fotogrametria té responsabilitat sobre la fotogrametria analògica, analítica i ortofoto, i també de l'edició cartogràfica.

El Servei de Producció Cartogràfica és el responsable de la direcció i gestió de la producció dels projectes.

Per últim, el Servei de Desenvolupament i Sistemes té la responsabilitat sobre la cartografia assistida per ordinadors, les bases de dades, el procés d'imatges i la teledetecció.

6.12.3 Actuacions bàsiques

Actualment l'Institut ha endegat el projecte per a la producció de mapes ortofoto a escala 1:5.000 sobre els 32.000 km² de Catalunya. Per a la generació de l'ortofoto l'Institut utilitza el GPM-IV (Gestalt Orthophoto Mapper System), el qual produeix una cinta magnètica que inclou fins a 700.000 punts d'alçades, conjuntament amb l'ortofoto. Aquesta gran quantitat de dades es tracten en els sistemes gràfics amb uns programes de generació de corbes de nivell que se superposen a l'ampliació fotogràfica de l'ortofoto. El sistema gràfic ajuda a dibuixar l'esquema dels mapes i la seva simbologia.

Cadastre 1:5.000

Les dades fotogramètriques compilades són un ínut directe de les bases de dades cartogràfiques. L'entrada directa s'aconsegueix mitjançant una estació gràfica especial connectada al restituidor. Aquesta tècnica permet eludir la tasca de digitalitzar els mapes i augmenta l'exactitud i la productivitat del producte final.

El sistema gràfic també és utilitzat per dissenyar i controlar els vols fotogramètrics i el procés de control dels punts geodèsics i fotogràfics necessaris per a al triangulació aèria.

Malgrat la curta experiència en cartografia digital, l'Institut creu fortament en la utilitat de l'enfoc que es basa en els ordinadors per a les aplicacions cartogràfiques.